

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус з дисципліни «ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПОВЕДІНКИ ТВАРИН»

Рівень вищої освіти	3-й (освітньо-науковий)
Ступінь	Доктор філософії
Обсяг програми	5 кредитів ЄКТС
Викладач	В.І. Козій, доктор ветеринарних наук, завідувач кафедри нормальної та патологічної фізіології тварин
Профайл викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?user=WFLE330AAAAJ&hl=ru https://publons.com/researcher/2209198/vasyl-koziy/ https://orcid.org/0000-0003-1364-9047
Контактний тел.	+ 38-097-398-57-83
E-mail:	vasyl.koziy@btsau.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://teach.btsau.net.ua/course/index.php?categoryid=99
Консультації	<i>Очні консультації:</i> середа (І тиждень), середа (ІІ тиждень) з 15:00 до 16:00 <i>Он лайн- консультації:</i> понеділок (І і ІІ тижні) з 16:00 до 17:00 у Viber
Пререквізити	вивчення дисциплін в магістратурі
Технічне й програмне забезпечення	наявність акаунта на освітній платформі Moodle, доступ до мережі Інтернет, поштова скринька, Zoom, Teams, Viber

МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни “Фізіологічні основи поведінки тварин” є ознайомлення аспіранта з методами дослідження поведінки тварин; особливостями соціальної та комунікативної поведінки у тварин; особливостями прояву статевої, материнської та кормової поведінки тварин за різних умов утримання та використання; діагностикою вад поведінки та головними принципами її корекції у тварин.

Мета навчання зумовлює виконання таких завдань:

1. вивчити роль підкоркових і коркових структур в організації поведінки тварин
2. ознайомитися з методами вивчення поведінки тварин
3. вивчити розвиток поведінки тварин в онто- і філогенезі
4. розпізнавати порушення поведінки тварин і їх можливий вплив на результати наукових досліджень
5. навчитися забезпечувати належні умови утримання дослідних тварин

Очікувані результати навчання

Формування здатності спілкуватися та досліджувати передбачає досягнення відповідних програмних результатів навчання:

Результати навчання	Методи оцінювання результатів навчання
Володіти сучасними передовими концептуальними та методологічними знаннями і уміннями, необхідними для виконання науково-дослідницької та/або професійної діяльності за спеціальністю «Ветеринарна медицина».	бесіда, панельна дискусія, кейсова технологія,
Мати ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії, знати фундаментальні праці провідних вітчизняних та зарубіжних вчених з ветеринарної медицини за обраною спеціалізацією.	Панельна дискусія, дебати, колоквіуми, кейсова технологія
Здійснювати організацію практичних і лабораторних досліджень з ветеринарної медицини відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці.	Проблемне навчання, мозковий штурм, практична робота

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Зміст лекційного курсу

Модуль 1

- 1.1. Методи вивчення і класифікація поведінки тварин (4 год)
- 1.2. Філософія етологічної науки (2 год)
- 1.3. Рефлекторна основа біологічних форм поведінки (4 год)
- 1.4. Афекторна поведінка тварин (4 год)

Модуль 2

- 2.1. Діагностика та корекція поведінкових розладів у дрібних домашніх тварин (4 год)
- 2.2. Діагностика та корекція поведінкових розладів у птиці (4 год)
- 2.3. Діагностика та корекція поведінкових розладів у коней (4 год)
- 2.4. Діагностика та корекція поведінкових розладів у продуктивних тварин (4 год)

Теми практичних занять

Модуль 1

1. Вступ. Найбільш прості види умовних рефлексів: слиновидільний, рухово–захисний і рухово–харчовий. Умовні та безумовні рефлексивні у тварин за різних методів використання. Натуральні і штучні умовні рефлексивні.
2. Види гальмування умовних рефлексів: безумовне (зовнішнє) та умовне (внутрішнє). Розмежування двох сигнальних систем дійсності – рефлекторна (рецепторно-рефлекторна) і мовна.
3. Страх, тривога, агресія, fight-or-flight.

Модуль 2

4. Поведінка як індикатор добробуту тварин. Проблеми оцінки поведінки тварин.
5. Стереотипна поведінка – діагностика та лікування. Агресія, фобії, деструктивна та психоматична поведінка.
6. Філогенетичні основи небажаної поведінки тварин та методи її корекції

Політика курсу

Для організації освітнього процесу з дисципліни «**Фізіологічні основи поведінки тварин**» використовуються **сучасні методи активного навчання**, зокрема під час проведення занять застосовується принцип перевернутого навчання. На платформі Moodle, розміщені усі необхідні матеріали для задоволення пізнавальних та навчальних потреб аспірантів при підготовці до лекції. Під час лекції проводять панельну дискусію, мозковий штурм, дебати. Практичні заняття в більшості проводяться на виїздах у віваріях для тварин та на фермах.

Форми поточного та підсумкового контролю

Модуль 1 – письмовий/усний тестовий контроль.

Тема 2 – письмовий/усний тестовий контроль.

Письмове та усне опитування доповнюється написанням і захистом реферату.

Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль успішності аспірантів здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання (посіви, дослідження штаму, приготування середовищ, методика постановки, діагностика). Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$\text{БПК} = \frac{\text{САЗ} \times \text{max Пк}}{5}$$

де БПК – бали з поточного контролю; САЗ – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); max ПК – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Критерії оцінювання за дворівневою шкалою

Під час проведення заліку навчальні досягнення аспірантів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано, незараховано.

Оцінка «зараховано» (60–100 балів) ставиться аспіранту, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною

рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «незараховано» (1–59 балів) ставиться аспіранту, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Критерії підсумкового оцінювання:

Під час підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання аспіранта з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

Розподіл балів проводиться за наступною схемою:

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	20	40	100

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

У разі **неявки на заняття** аспірант має право відпрацювати теоретичного матеріалу шляхом виконання електронного тесту на платформі Moodle, виконання відповідного практичного завдання – відповіді на питання/схематичного зображення щодо теми практичного заняття під час очної, або онлайн консультації з викладачем. У разі **будь-яких інших непорозумінь** та питань щодо відхилення від загальної політики курсу відносини регулюються згідно з Положенням про академічну доброчесність за наступним посиланням https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/quality/polog_akadem_dobrochesnist.pdf). При необхідності додаткових уточнень матеріалу аспірант може застосувати очні, або он-лайн консультації з викладачем, працівником лабораторій, тощо.